

Artikel 6

Deze wet treedt in werking met ingang van de dag na de datum van de uitgifte van het *Staatsblad*, waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 7

Deze wet kan worden aangehaald als „Keuringswet Tuinbouwzaden en -plantgoed”.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Landbouw, Visserij
en Voedselvoorziening,

2260 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Ter uitvoering van het reeds vóór de oorlog bestaande voornemen om van Overheidswege maatregelen te treffen ter waarborging van de kwaliteit van het in het verkeer te brengen voortkwekingsmateriaal (zaaizaad en plantgoed) is, resp. bij het Besluit Tuinbouwkeuringsdienst 1941 (Aangeslotenen) (*Nederlandse Staatscourant* van 20 November 1941, No. 227) en het Aansluitingsbesluit Boomkwekerijgewassen 1944 (*Nederlandse Staatscourant* van 27 Juli 1944, no. 145), ten aanzien van de voornaamste groente- en boomkwekerijgewassen het verrichten van bepaalde handelingen met betrekking tot het voortkwekingsmateriaal, zoals o.m. het bedrijfsmatig verhandelen en voor dit doel telen, aan anderen dan aangeslotenen bij een bepaalde keuringsinstelling verboden.

Als keuringsinstellingen werden aangewezen resp. de stichtingen Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor Groentezaden (N.A.K.G.) en Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor Boomkwekerijgewassen (N.A.K.B.).

Ieder, die bij de betreffende gewassen de in de besluiten vermelde handelingen wilde verrichten, werd derhalve verplicht zich aan te sluiten bij de betreffende keuringsinstelling, door welke aansluiting men onderworpen wordt aan de voorschriften, ter verzekering van de goede hoedanigheid van het door de aangeslotenen in het verkeer te brengen voortkwekingsmateriaal door de keuringsinstelling gesteld, en aan de controle en het toezicht van deze instelling op de naleving hiervan.

Genoemde besluiten zijn, na aanvankelijk krachtens het Besluit bezettingsmaatregelen (*Stb.* no. E 93) te zijn geschorst, bij het Koninklijk besluit van 5 September 1945 (*Stb.* no. F 162) voorlopig gehandhaafd.

Dank zij deze voorzieningen en de maatregelen van de keuringsinstellingen is de kwaliteit van het voortkwekingsmateriaal, dat van deze gewassen in het verkeer wordt gebracht, thans behoorlijk gewaarborgd, hetgeen van grote waarde is niet slechts met het oog op de bodemproductie hier te lande, maar ook met het oog op de export.

Het is noodzakelijk, dat thans op korte termijn soortgelijke maatregelen worden getroffen ten aanzien van een aantal siergewassen en enige niet in genoemde besluiten vermelde groente- en boomkwekerijgewassen, o.m. ten aanzien van de bloemzaden, de anjers, de cyclamen, de plantsjalotten, de plantuitjes en de wilgen.

Een wettelijke voorziening, welke zich uitsluitend hiertoe zou beperken, komt ongewenst voor, waar het tevens nodig is, mede met het oog op de Wet bezettingsmaatregelen IV (wet van 25 Januari 1951, *Stb.* no. 25), in de vervanging van genoemde besluiten, alsmede van de besluiten keuring cyclamenzaad 1943 en 1944 (*Nederlandse Staatscourant* van 23 Juni 1943, no. 119, resp. *Nederlandse Staatscourant* van 15 Augustus 1944, no. 158), door een regeling naar Nederlands recht te voorzien en het bovendien niet is uitgesloten, dat in de naaste toekomst nog ten aanzien van andere tuinbouwgewassen soortgelijke maatregelen zullen moeten worden getroffen.

Bijgaand ontwerp van wet opent de mogelijkheid ter zake bij algemene maatregel van bestuur te voorzien, en wel in dier voege, dat ten aanzien van alle tuinbouwgewassen bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald, dat het bedrijfsmatig telen, be-

werken, verhandelen, invoeren, uitvoeren of ten uitvoer aanbieden van voortkwekingsmateriaal, dan wel het bedrijfsmatig doen verrichten van een dezer handelingen, slechts zal zijn toegestaan aan aangeslotenen bij een daarvoor aangewezen keuringsinstelling.

Aldus kan, waar, zoals uit bovengenoemde besluiten reeds blijkt, een uniforme regeling voor alle tuinbouwgewassen niet mogelijk is, bij algemene maatregel van bestuur op voor de verschillende gewassen of gewassengroepen passende wijze worden voorzien.

Tevens geeft het ontwerp een regeling voor de beëindiging van de voorlopige handhaving van bovengenoemde besluiten.

Met het thans ingediende ontwerp van wet wordt geenszins beoogd een definitieve regeling te geven omtrent de keuring van voortkwekingsmateriaal bij tuinbouwgewassen.

Dit onderwerp zal immers eerst in het kader van de wet tot vervanging van het Kwekersbesluit 1941 uitputtend behandeld kunnen worden. Intussen is echter een voorlopige voorziening vereist.

Ter nadere toelichting, voor zover nodig, van de afzonderlijke artikelen moge het volgende strekken.

Artikel 1

Ten aanzien van de in dit artikel in lid 1, onder *b*, gegeven omschrijving van het begrip voortkwekingsmateriaal kan nog het volgende worden opgemerkt.

De strekking van deze wet is de goede hoedanigheid van het in het verkeer te brengen zaaizaad en plantgoed te waarborgen, d.w.z. van planten en plantendelen, welke bestemd zijn om voor de teelt van gewassen te dienen, dus niet van die planten en plantendelen, welke weliswaar voor de teelt kunnen dienen, maar daarvoor niet bestemd zijn.

Dat de omschrijving van voortkwekingsmateriaal, voor wat de tuinzaden betreft, mede omvat de zaden, niet voor de teelt bestemd, vindt zijn grond hierin, dat tuinzaaizaden en -consumptiezaden uiterlijk niet van elkaar worden onderscheiden door een plombe van de keuringsinstelling.

Door aansluiting bij de keuringsinstelling verplicht te stellen voor alle personen, die werkzaam zijn op het gebied van tuinzaden, wordt bereikt, dat de keuringsinstelling er voor kan waken, dat uit het zaaizaadverkeer worden geweerd alle zaden, welke niet aan de eisen, gesteld voor zaaizaad, voldoen.

Hierbij dient te worden bedacht, dat tuinzaden in het algemeen niet bedrijfsmatig in het verkeer worden gebracht voor consumptiedoeleinden.

Overigens ligt het in de bedoeling om degenen, die hun bedrijf maken van de verkoop van consumptiezaden (vnl. landbouwzaden) aan consumenten, van de verplichting tot aansluiting bij de keuringsinstelling vrij te stellen.

Hetzelfde geldt ten aanzien van die bedrijven, welke tuinzaden kopen en verwerken tot een voor zaaizaad ongeschikt product.

Artikel 2

Het artikel laat de mogelijkheid van differentiatie open zowel ten aanzien van het voortkwekingsmateriaal als ten aanzien van de handelingen, waarvan het verrichten slechts zal zijn toegestaan aan aangeslotenen, als ten aanzien van de aanwijzing van de keuringsinstellingen.

Een en ander is noodzakelijk, aangezien, zoals boven reeds werd opgemerkt, een uniforme regeling voor alle tuinbouwgewassen niet mogelijk is.

Zo wordt b.v. in het Besluit Tuinbouwkeuringsdienst 1941 (Aangeslotenen) het als bedrijf telen, kweken, onder toepassing van selectie vermeerderen (selecteren), bewerken, verhandelen en het uitvoeren en aan enig middel van vervoer ten uitvoer aanbieden van groentezaden aan anderen dan aangeslotenen bij de N.A.K.G. en in het Aansluitingsbesluit Boomkwekerijgewassen 1944 het als bedrijf telen en het verhandelen van voortkwekingsmateriaal van boomkwekerijgewassen, voor zover dit door de betrokkenen zelf is geteeld, aan anderen dan aangeslotenen bij de N.A.K.B. en opplanters verboden.

Wat de aanwijzing van de keuringsinstellingen betreft, welke met inachtneming van het bepaalde in artikel 3 door de Kroon zal geschieden, kan er op worden gewezen, dat het in het voornemen ligt de bestaande keuringsinstellingen in te schakelen, t.w. de Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor Groentezaden (N.A.K.G.), de Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor Boomkwekerijgewassen (N.A.K.B.) en de Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor Siergewassen (N.A.K.S.), en, waar de teelt van en de handel in de meeste bloemzaden in hoofdzaak berusten bij de bedrijven, welke zich bezighouden met de teelt van en de handel in groentezaden, de bloemzaden in het algemeen onder te brengen bij de N.A.K.G., in verband waarmee de naam van die instelling zal worden gewijzigd in Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor Groente- en Bloemzaden.

Regelen betreff. beperking deelneming ruilverkeer met voortkwekings mat. van tuinbouwgewassen tot aangeslotenen bij een keuringsinstelling

In lid 2 van dit artikel wordt de mogelijkheid geopend van krachtens lid 1 gegeven voorschriften ontheffing te verlenen en de bevoegdheid hiertoe aan de Minister toegekend.

Artikel 3

Lid 1 van dit artikel bevat de eisen, waaraan de keuringsinstellingen moeten voldoen om voor aanwijzing in aanmerking te kunnen komen.

Gedacht is daarbij aan keuringsinstellingen, waarvan de besturen in hoofdzaak zijn samengesteld uit deskundige representanten van de verschillende betrokken groepen van het bedrijfsleven, de figuur dus van de bestaande keuringsinstellingen N.A.K.G., N.A.K.B. en N.A.K.S., van welke de beide eerste reeds bij het Besluit Tuinbouwkeuringsdienst 1941 (Aangeslotenen) resp. het Aansluitingsbesluit Boomkwekerijgewassen 1944 werden ingeschakeld, welke figuur ook elders op het gebied van de kwaliteitswaarborging in de landbouw, o.m. in de Landbouwwet, wordt aangetroffen.

Door de inschakeling van het bedrijfsleven zelf wordt, zoals de ervaring heeft uitgewezen, een praktische en effectieve waarborging het beste verzekerd.

Door de eisen, gesteld in lid 1, ten 2de, onder *a* t/m *e*, van dit artikel, worden de keuringsinstellingen aan een zodanig toezicht van de Overheid onderworpen, dat een goede gang van zaken in overeenstemming met het beleid, dat van Overheidswege te dezer zake nodig wordt geacht, is gewaarborgd.

Wat de eisen onder *f* en *g* betreft met betrekking tot de bevoegdheid van de keuringsinstellingen tot het stellen van eisen voor toelating als aangeslotene, tot schorsing en schrapping, indien een aangeslotene niet meer aan deze eisen voldoet, en tot schorsing, schrapping en beboeting bij wege van tuchtmaatregel, deze bevoegdheden zijn onontbeerlijk om de gestelde doeleinden te kunnen verwezenlijken.

De eisen onder *h* en *i* verzekeren een onpartijdige berechting van geschillen met betrekking tot de besluiten tot weigering van toelating als aangeslotene en tot schorsing, schrapping en beboeting, terwijl door de eis onder *j*, dat de uitspraken van de Raad van Beroep de kracht zullen hebben van bindend advies, beroep op de gewone

rechter openblijft ter toetsing van de uitspraken op redelijkheid en billijkheid.

Lid 2 voorziet verder in de mogelijkheid de aanwijzing als keuringsinstelling in te trekken.

Artikel 4

In dit artikel wordt de overtreding van een bij algemene maatregel van bestuur krachtens artikel 2, lid 1, gegeven voorschrift als economisch delict, als bedoeld in artikel 1, onder 5°, van de Wet op de economische delicten, aangewezen, zodat deze wet hierop van toepassing wordt.

Dit is niet geschied door in artikel 1, onder 1°, sub *k*, van de Wet op de economische delicten het Aansluitingsbesluit Boomkwekerijgewassen 1944 te vervangen door deze wet, aangezien het in het onderhavige ontwerp van wet betreft overtreding van bepaalde krachtens de wet gestelde voorschriften en niet, zoals bij genoemd besluit, overtreding van bij de wet gestelde voorschriften.

Artikel 5

In lid 1 van dit artikel wordt de vaststelling van de tijdstippen, waarop de daarin genoemde bezettingsregelingen zullen vervallen, aan de Kroon overgelaten, omdat deze gehandhaafd zullen moeten blijven totdat bij algemene maatregel van bestuur krachtens artikel 2, lid 1, van deze wet ten aanzien van de betreffende gewassen de nodige voorzieningen zijn getroffen.

In verband met artikel 1 van de Wet bezettingsmaatregelen IV is bepaald, dat deze tijdstippen niet later kunnen zijn dan 1 Februari 1952.

Waar het vervallen van het Aansluitingsbesluit Boomkwekerijgewassen 1944 met zich brengt de intrekking van het bepaalde in artikel 1, onder 1°, sub *k*, van de Wet op de economische delicten, voorziet lid 2 er in, dat deze intrekking plaats heeft op het tijdstip, waarop genoemd besluit vervalt.

*De Minister van Landbouw, Visserij
en Voedselvoorziening,*

MANSHOLT.